

ते त्वदाशानिबन्धनाः M. 4. 14; परस्परनिबन्धनः Pt. 1. 79 'inter-dependent'. -7 Cause, origin, ground, motive, basis, foundation; वाचप्रतिष्ठानिबन्धनानि देहिनां व्यवहारतन्त्राणि Māl. 4 'based on, &c.; प्रत्याशा^० 3; अनिबन्धन causeless, accidental; U. 5, 7. -8 Abode, seat, receptacle; सहजविलासनिबन्धनं शरीरम् Māl. 2. 6. -9 Composing, arrangement (रचना); संस्कारपूतेन वरं बरेण्यं बधूं सुखग्राह्यनिबन्धनेन Ku. 7. 90. -10 A literary composition or work, a treatise; Śi. 2. 112. -11 A grant (of land), an assignment; सद्वृत्तिः सन्निबन्धना Śi. 2. 112 (where निबन्धन means 'a treatise' also). -12 The peg of a lute. -13 (In gram.) Syntax. -14 A commentary.

निबन्धनी A bond, fetter, tie.

निबन्धन a. 1 Binding, fastening, confining. -2 Connected with. -3 Causing, being the origin of, producing.

निब (व) हण a. Destroying, destroyer, enemy (in comp.); अनपायि निबहणं द्विषां न तितिक्षासममस्ति साधनम् Ki. 2. 43; Mv. 3. 37. -**नम्** Killing, destruction, annihilation, slaughter; निबहणे धर्मधनैर्विगर्हितं विशिष्य विश्वास-जुषां द्विषामपि N. 1. 131; इहैव तु त्वया स्थेयं ताम्रानननिबहणे Śiva. B. 29. 61.

निबर्हित a. Destroyed, removed (अपहृत); कृतः कृतार्थोऽस्मि निबर्हिताहसा Śi. 1. 29.

निबिड a. Dense, thick; कालिकेव निबिडा बलाकिनी R. 11. 15. -2 Hard, difficult; R. 9. 58; पर्यङ्कबन्धं निबिडं विभेद Ku. 3. 59. See निबिड.

निबिडित a. 1 Become thick, heavy; जलनिबिडितवस्त्र-व्यक्तनिम्नोन्नताभिः Māl. 4. 10. -2 Pressed close to; (देहि मे) लङ्का भर्तुर्निबिडितकुचामादरदङ्कपालीम् B. R. 5. 19.

निबिरीस a. See निबिड; 'निबिडं निबिरीसं च दृढं गाढं प्रचक्षते', इति वैजयन्ती; उरुनिबिरीसनितम्बभारखेदि Śi. 7. 20; निबिरीस-गुणस्तोमः Viś. Guṇā. 438.

निबुध् 1 P. 1 To know, understand, learn; निबोध साधो तव चेत् कुतहलम् Ku. 5. 52; 3. 14; Ms. 1. 68; Y. 1. 2. -2 To regard or consider as, deem. -3 To listen or attend to. -Caus. To explain, inform, acquaint.

निबोधः, -धनम् 1 Understanding, learning. -2 Acquainting, informing.

निभ [नि-भा-क] (At the end of comp. only) Like, similar, resembling; उद्बुद्धमुग्धकनकाब्जनिभं वहन्ती Māl. 1. 40; Me. 83; so चन्द्रनिभानना &c. -**भः, -भम्** 1 appearance, light, manifestation. -2 Pretence, disguise, pretext. -3 A trick, fraud.

निभल 10 U. To see, behold, perceive, look at; निभाल्य भूयो निजगौरिमाणं मा नाम मानं सहसैव यासीः Bv. 2. 176; or यन्मां न भामिनि निभालयसि प्रभातनीलारविन्दमदभङ्गिपदैः कटाक्षैः 3. 4.

निभालनम् Seeing, sight, perception.

निभालित a. Seen; कति नो विषया निभालिताः Sūkti. 5. 10.

निभूत a. 1 Quite frightened (अत्यन्तभीत). -2 Gone, past.

निभृत a. 1 Placed down, deposited, lowered. -2 Filled with, full of; चिन्तया निभृतः Bhāg. 10. 32. 20. -3 Concealed, hidden, out of sight, unperceived, unobserved; निभृतो भूवा Pt. 1; नभसा निभृतेन्दुना R. 8. 15 'with the moon become invisible, about to set or go down'; Ve. 6. 2; Śi. 6. 20. -4 Secret, covert; अणुदीर्णवर्णनिभृताथमाह्वयत् Śi. 13. 42. -5 (a) Still, silent; निभृतद्विरेफम् (काननम्) Ku. 3. 42; 6. 2. (b) Steady, fixed, immovable, motionless; निष्कम्पचामरशिखा निभृतोर्ध्वकर्णाः Ś. 1. 8. -6 Mild, gentle; अनिमृता वायवः Ki. 13. 66 'not gentle, violent or strong'; Māl. 2. 12; Mv. 3. 14; स्वजननिभृतः सर्वोऽप्येव मृदुः परिभूयते Pratimā 1. 18. -7 Modest, humble; अनिमृत-करेषु प्रियेषु Me. 70; प्रणामनिमृता कुलवधूरिव Mu. 1; बधनिमृत-सिंहाश्च गिरयः Pañch. 1. 3; अद्यप्रमृति निमृता भवन्ति 2; युक्तं चतुर्भिर्निमृतेस्तुरङ्गैः (रथम्) Bu. Ch. 3. 8. -8 Firm, resolute. -9 Lonely, solitary; (निमृतनिकुञ्जगृहं गतया Git. 2. -10 Shut, closed (as a door). -11 True, faithful, firmly attached. -12 Inactive (निष्क्रिय, त्यक्तोद्योग); निमृता नरेन्द्राः Rām. 4. 28. 43. -ता A kind of riddle; Kāv. -तम् Modesty, humility. -तम् ind. 1 Secretly, covertly, privately, unperceived; Ś. 3; Śi. 3. 74; Ms. 9. 263. -2 Silently, quietly; K. 134. -3 Out of sight, in a corner. -Comp. -आचार a. of resolute conduct, firm. -आत्मन् a. firm, resolute. -स्थित a. standing unperceived.

निमः A (wooden) pin, stake.

निमदः A distinct but slow pronunciation.

निमन्त्र 10 Ā. To invite, call, summon; दिग्भ्यो निमन्त्रिताश्चैनमभिजग्मुर्महर्षयः R. 15. 59; 11. 32; Y. 1. 225.

निमन्त्रणम् 1 Invitation. -2 Summoning, calling; निमन्त्रणार्थं दूतांश्च प्रेषयामास शीघ्रगान् Mb. 3. 256. 6. -2 A summons. -Comp. -पत्रम् 1 an invitation card or note. -2 a summons.

निमयः Barter, exchange; पकेनामस्य निमयं न प्रशंसन्ति साधवः Mb. 12. 78. 7.

निमस्ज् 6 P. 1 To sink, sink down or under, sink into (fig. also); यथा प्लव्हेनोपलेन निमज्जयुदके तरन् । तथा निमज्जतोऽधस्तादज्ञौ दातृप्रतीच्छकौ Ms. 4. 194; 5. 73; शोके मुहुश्चाविरतं न्यमाङ्क्षीत् Bk. 3. 30; 15. 31; Śi. 9. 74; Git. 1. -2 To be merged into, merge, disappear, escape observation; एको हि दोषो गुणसंनिपाते निमज्जतीन्द्रोः किरणेष्विवाङ्कः Ku. 1. 3. -3 To immerse in water, cause to sink down. -Caus. 1 To cause to dive under water; अप्सु चैनं निमज्जयेत् Ms. 8. 114. -2 To cause to penetrate; ततो मर्मसु मर्मज्ञो मज्जयन्निशिताश्र-रान् Rām. 6. 45. 15.